

takoj, da dobimo tudi slovenski učitelji svoja akademična predavanja: dali nam boste priliko poslušati vaše vseučiliške profesorje. (Ploskanje.) Kako, o tem ne razpravljam.

Grem še dalje, gospoda! Ta ali oni slovanski učitelj-oče ima nadarjenega sina, ki bi ga rad dal v izpopolnitev njegovih študij na kako tujozemsko univerzo. A nima takih sredstev, da bi lahko vzdrževal svojega otroka. Prepričan sem, da dobi ta oče najhitrejšo podporo pri svojem tovarišu v tem ali onem mestu, ko bi rekel: „Tovariš, tako je, pomagaj mi!“ — Vem, da mu bo ta tovariš takoj pomagal, zakaj s tem ne bo storil le usluge svojemu tovarišu, temveč še večjo uslugo svojemu narodu. (Odobranje.)

Ne bom vas, velecejenjene tovarišice in dragi tovariši, dalje nadlegoval s svojim utemeljevanjem, zakaj živo sem uverjen, da ste o potrebi „Jugoslovanske učiteljske zveze“ tako trdno prepričani kakor moja malenkost. Da spoznavate potrebo „Jugoslovanske učiteljske zveze“ tako živo, kakor so živo spoznali potrebo tesnejšega združenja, tesnejše medsebojne zveze jugoslovanski umetniki, jugoslovanski književniki, jugoslovanski zdravniki, o tem sem trdno preverjen. (Res je!)

V slogi je moč!

In v tem geslu sloni slovanska prihodnost. To geslo nam bodi živ opomin k skupnemu našemu delovanju. In to geslo nam prinese spas, in našemu slovanskemu narodu rešitev iz one tisočletne sužnosti, ki ga je morila, da se ni mogel pospeti v sinje višave pravega napredka, prave svobode! (Dolgotrajno odobranje in ploskanje.)

* * *

Resolucija, ki je bila sprejeta koncem razgovora o ustanovitvi „Jugoslovanske učiteljske zveze“, se glasi:

Učitelji Srbi, Hrvati, Slovenci in Bolgari, ki prisostvujejo I. srbskemu učiteljskemu kongresu, enodušno izrekajo željo, da bi se učvrstilo in organizovalo moralno edinstvo med južnoslovanskim učiteljstvom. Zategadelj pozivljajo vse navzoče, da razmišljajo, kako bi se ta ideja popularizirala, in pozivljajo začasni odbor, ki je vodil to posvetovanje, naj ukrene, da se leta 1907. ob velikih počitnicah skliče prvi južnoslovanski učiteljski sestanek, ki naj to idejo realizuje.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodono naložim,
v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica Učiteljskega konvikta v Ljubljani,

— registrovana zadruga z omejenim jamstvom. —

Promet do konca vel. srpana 1906 K 189.496'30.

Naznanilo. Kdor želi od zadruge kakih informacij, naj za odgovor priloži 20 h v poštinih znamkah. Na prošnje brez vpošiljatve navedenih znamk se ne odgovarja.

Važni sklepi.

Učiteljstvo šolskih okrajev Gornji grad in Vransko je imelo dne 11. avgusta t. l. v Mozirju svojo uradno skupščino. Poleg drugih točk sta bili na dnevnem redu tudi dve važni razpravi,

ki sta bili zaključeni s sklepi, katerih pomen je tolik, da jih ne smemo prezreti.

Posebno živahna debata se je vnela ob razpravi „Pravo in varstvo otroka s posebnim ozirom na šolsko mladino“. Po debati, ki so se je udeležili tovariši Šijanec, Kele, Knaflič, Korošec in poročevalec Simon Meglič, so bila sprejeta ta-le načela:

1. Učiteljevo delovanje izven šole bodi posvečeno v prvi vrsti osiroteli mladini; skrb za sirote in njih odgojo bodi vsakemu učitelju najplemenitejša dolžnost.

2. Da bo učiteljem mogoče to dolžnost uspešneje izvrševati, je treba delati na to, da bodo učitelji voljeni po vseh naših občinah v sirotinske odbore.

3. Ako pupilarna oblast postavi učitelja kaki siroti za varuha, naj si dotičnik prizadeva, svojo varuško dolžnost natančno in vzorno izvrševati.

4. Vsak šolski voditelj naj naznani sirotinskemu odboru, če je kateri njegovih učencev ali učenk osirotel — ter naj po možnosti predlaga primerne varuha.

5. Učitelj naj dela na to, da se zaniknim staršem, ako vsa svarila ne pomagajo, otrok postavnim potom odvzame ter izroči v varstvo sirotinskega odbora, kateri naj mu preskrbi tudi primerne varuha, ki bode skrbel za dobro odgojo otrokovo.

Ta načela so tolike važnosti, da so vredna vsega uvaževanja. Priporočamo vsemu učiteljstvu, da napravi ali pri uradnih svojih skupščinah ali pa pri zborovanjih svojih učiteljskih društev enake sklepe.

Predmet druge razprave je bil „Važnost negovanja telesne vzgoje šolske mladine.“

Zborovalci so sklenili:

1. Temelj vse vzgoje nam bodi resnica: Zdrava duša v zdravem telesu!

Da vzgojimo na duši in na telesu zdrave otroke, to smo dolžni sebi, narodu in človeštvu.

2. Učitelj naj v tem smislu vpliva na starše, naj te navaja k čistosti v obleki, jedi in stanovanju.

3. Da to doseže, naj poučuje učitelj stare in mlade, posebno pa starše o higijeni v hrani, stanovanju, obleki in snajenju svojega telesa; skratka: uči naj jih prav hoditi in dihati, se primerno hraniti, čisto stanovati in se oblačiti, ker če se bodo držali higijeničnih pravil, se izognejo mnogim in premnogim boleznim. Lažje je izogniti se bolezni, kakor izlečiti bolezen! To načelo treba ljudem vcepiti v glavo, zakaj če se ga bodo držali, si prihranijo mnogo bolečin, mnogo denarja in mnogo časa, kar pomeni neizmerno pridobitev narodnega bogatstva.

Tudi ti sklepi so vredni vseobčega upoštevanja, in učiteljstvu je le priporočati, da se tudi o tem vprašanju razgovarja ter potem posveti svoje moči v blaginjo človeštvu!

Nekaj o učiteljskih društvih.

(Dopis z Goriškega.)

V 28. številu „Učiteljskega Tovariša“ sem čital sestavek z zgornjim naslovom, le spodaj je bilo označeno, da je dopis s Štajerskega.

Umestno pa se mi zdi na podlagi tamkaj navedenih faktov navesti dejstva, ki so kriva, da hirajo učiteljska društva na Primorskem (kolikor mi je znano, vsaj dve na Goriškem) na neki neozdravljivi bolezni.